

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 13 września 2023 r.

Poz. 8263

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.468.2023.4

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 31 sierpnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

orzekam

nieważność § 3 w zakresie zwrotu: „, a następnie po uprzednim otrzymaniu pisemnej zgody tak wskazanych osób na prace w Zespole, podpisuje z tymi podmiotami porozumienia”, § 4 ust. 1 pkt 3 uchwały nr LXVIII/377/2023 Rady Miejskiej Żerkowa z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Żerków - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 28 lipca 2023 r. Rada Miejska Żerkowa podjęła uchwałę nr LXVIII/377/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Żerków, dalej jako: „uchwała”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 3 sierpnia 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z brzmieniem art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.), dalej jako: „ustawa”: „Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego”. Wymienione w treści art. 9a ust. 15 ustawy elementy stanowią obligatoryjne składniki uchwały, które bezwzględnie powinny zostać w niej uregulowane, co wynika z użytego przez ustawodawcę w treści tego upoważnienia słowa „określi”.

Z treści § 3 uchwały wynika, że: „Burmistrz Gminy Żerków występuje do osób zarządzających podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3, ust. 3a, ust. 4 lub ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej o wyznaczenie osób do pracy w Zespole, a następnie po uprzednim otrzymaniu pisemnej zgody tak wskazanych osób na prace w Zespole, podpisuje z tymi podmiotami porozumienia”.

Z zakwestionowanego przepisu wynika, że przedmiotowe porozumienia Burmistrz będzie zawierał również z kuratorami sądowymi, co pozostaje w sprzeczności z art. 9a ust. 8 zdanie pierwsze ustawy. Ze wskazanego przepisu wynika, że „Zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta, a podmiotami, o których mowa w ust. 3, 3a lub 5”.

W świetle powyższego, konieczne jest stwierdzenie nieważności § 3 uchwały w zakresie zwrotu: „a następnie po uprzednim otrzymaniu pisemnej zgody tak wskazanych osób na prace w Zespole, podpisuje z tymi podmiotami porozumienia”.

W § 4 ust. 1 pkt 3 uchwały uregulowano, że odwołanie członka zespołu może nastąpić „z urzędu, w przypadku zaprzestania wykonywania funkcji, działalności lub pracy w podmiocie, z którym związane jest członkostwo w Zespole”.

W ocenie organu nadzoru norma kompetencyjna z art. 9a ust. 15 ustawy nie daje upoważnienia dla rady gminy do wskazywania przypadków, w których wójt (burmistrz albo prezydent miasta) odwołuje członków zespołu interdyscyplinarnego, a zezwala wyłącznie na określenie trybu i sposobu powoływania i odwoływania jego członków. Zgodnie z konstytucyjną zasadą praworządności (art. 7 Konstytucji RP), organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Każde działanie organu samorządu terytorialnego musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Działanie na podstawie i w granicach prawa to takie działanie organu, którego umocowanie wynika z właściwego przepisu prawa. O związaniu zasadą praworządności w zakresie stanowienia prawa miejscowego przez organy samorządu terytorialnego stanowi art. 94 Konstytucji RP (por. wyrok NSA z 21 kwietnia 2020 r., II OSK 1042/19, CBOSA).

Zwrócić należy uwagę, że ustawa nie określa wymogów, jakimi powinien legitymować się członek zespołu interdyscyplinarnego czy też przesłanek materialno - prawnych ograniczających czy też wykluczających członkostwo w zespole. Ustawodawca nie upoważnił rady gminy do określenia wymagań wobec członków zespołu interdyscyplinarnego, jako że organ ten może uregulować wyłącznie tryb odwoływania członków zespołu, a więc procedurę pozbawienia członkostwa. Jednocześnie ustawodawca nie upoważnił organu stanowiącego gminy do określenia wymagań wobec członków zespołu interdyscyplinarnego. Wykluczone jest w tym zakresie domniemywanie upoważnienia ustawowego do ustalania przesłanki uzasadniającej odwoływanie członków zespołu interdyscyplinarnego. Skoro ustawa nie określa wymogów, jakim powinien odpowiadać członek zespołu interdyscyplinarnego, to nie jest to zakres materii uchwałodawczej do swobodnego uregulowania przez radę gminy (por. wyrok WSA w Gdańsku z 22 lipca 2021 r., wyrok WSA w Kielcach z 23 lutego 2022 r., II SA/Ke 39/22 III SA/Gd 122/21; wyroki WSA w Poznaniu z 26 kwietnia 2018 r. IV SA/Po 56/18, z 11 grudnia 2019 r., IV SA/Po 756/19; wyrok NSA z 1 czerwca 2022 r., III OSK 5134/21 - CBOSA). Zatem, w ocenie organu nadzoru, zasadne jest także stwierdzenie nieważności § 4 ust. 1 pkt 3 uchwały.

W świetle powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska Żerkowa

Burmistrz Miasta i Gminy Żerków